

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2023. június 12.

1. Németország támogatja az EU menekültügyi eljárások szigorításával kapcsolatos reformterveit

Az EU belügyminisztereinek luxemburgi ülését követően látszólag elhárultak az akadályok a menekültügyi eljárások szigorításával kapcsolatos, évek óta napirenden lévő EU-reformtervek elől. A döntés elfogadásához nem volt szükség egyhangú támogatásra, azonban a szükséges többség eléréséhez Németország szavazata elengedhetetlen volt. Korábban Németország számos pontját kritizálta a tervezetnek.

A most elfogadott reform sokkal szigorúbb megközelítést alkalmaz a menekültstátusz elnyerésére csekély eséllyel pályázó migránsokkal szemben. A jövőben a biztonságosnak ítélt országokból érkezőket a határátlépést követően szigorúan ellenőrzött befogadóközpontokba küldenek. Ott általában tizenkét héten belül megvizsgálják, hogy a kérelmezőnek van-e esélye a menedékjogra. Amennyiben nem, úgy azonnal visszaküldenek őket. A csütörtökön elfogadott tervek a szigorúbb menekültügyi eljárások mellett az EU külső határainál nagy tehernek kitett államokkal való nagyobb szolidaritásról is rendelkeznek. A jövőben utóbbi már nem önkéntes, hanem kötelező alapon történne meg. Azok az országok, amelyek nem akarnak menekülteket befogadni, kompenzációs összegek kifizetésére lennének kénytelenek.

A tárgyalások során a szövetségi kormány határozottan kérelmezte, hogy a gyermekes családok mentesüljenek az úgynevezett határ menti eljárások alól. A megegyezés eléréséhez szükséges áttörés érdekében azonban végül el kellett fogadnia, hogy ez mégiscsak lehetséges lesz az új szabályozás szerint. Annalena Baerbock (Zöldek) szövetségi külügyminiszter a döntésről szólva a kompromisszum elérésének szükségességével indokolta a német kormány végül elfogadó álláspontját. „*A kompromisszum egyáltalán nem könnyű. Őszintén mondván a valósághoz hozzátartozik, hogy ha szövetségi kormányként egyedül dönthettünk volna a reformról, az másképp nézett volna ki*” – írta közleményében a miniszter. Hozzáteve, hogy „*Egyúttal az őszinteség része az is, hogy kimondjuk: aki úgy gondolja, hogy ez a kompromisszum nem elfogadható, az a jövőre nézve elfogadja, hogy egyetlen menedékkérő sem lesz elosztva a tagállamok között.*” Nancy Faeser (SPD) szövetségi belügyminiszter twitter bejegyzésében szintén „*történelmi sikerként*” értékelte a megállapodását, amely elősegíti egy e téren szolidárisabb EU politika megteremtését.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Tovább húzódik a következő év költségvetése körüli vita

Miután több szövetségi miniszter is szót emelt Christian Lindner (FDP) szövetségi pénzügyminiszter költségvetési tervei ellen annak saját minisztériumukra nézve, megszorító vonatkozásai miatt, most Olaf Scholz (SPD) kancellárnak kell rendet teremtenie a kormányon belül, hogy sikerüljön megegyezni az egyébként is elhúzódó jövő évi szövetségi költségvetés elfogadásáról.

A költségvetés előkészítése hetek óta nehézségekbe ütközik, a pénzügyminiszter már májusban bejelentette, hogy nem tudja a tervezett időpontban, június 21-én a kabinet elé terjeszteni a költségvetés tervezetét. Két héttel ezelőtt Lindner további felső határokat szabott az egyes minisztériumok kiadásaira vonatkozóan és egyúttal arra kérte őket, hogy ezen határokon belül nyújtsanak be a saját tárcájukban alkalmazandó takarékosági javaslatokat. A minisztériumoknak összesen ötmilliárd eurót kell megtakarítaniuk, elsősorban a finanszírozási programokon, a beruházásoknál nem lesznek megszorítások a költségvetésben. Ez alól a rendelkezés alól egyetlen minisztérium kapott kivételt: Boris Pistorius (SPD) védelmi minisztériuma a középtávú pénzügyi tervben kétmilliárd euróval többet kap a tervezettnél, ami azonban így is jóval kevesebb a Pistorius által előirányzott összegtől. Ezt megelőzően a koalíción belüli nézetkülönbségek miatt Lindner már márciusban is tartózkodott attól, hogy a szokásoknak megfelelően bemutassa az új költségvetés főbb pontjait, valamint a szövetségi kormány középtávú pénzügyi tervezetét.

Most azon miniszterek, akik elégedetlenek Lindner terveivel – körülbelül fél tucat minisztériumról van szó, de különösen Annalena Baerbock (Zöldek) szövetségi külügyminiszter, Lisa Paus (Zöldek) szövetségi családügyi miniszter és Volker Wissing (FDP) szövetségi közlekedési miniszter érintettek – eddig egy ismeretlen formátum keretében, egy Olaf Scholz kancellárral és a pénzügyminiszterrel való közös hármass megbeszélésen próbálhatnak érvényt szerezni követeléseiknek. Mint ahogy a szövetségi pénzügyminisztérium egyik szóvivője elmondta „*a megbeszélésekre az egyes miniszterek kérésére kerül sor*”, és azok „*a felső határok költségvetési követelményeinek ismertetésére szolgálnak*”.

Német nyelvről összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Német-indiai hadiipari együttműködés körvonalazódása

Több milliárd euró értékű hadiipari együttműködés jöhet létre Németország és India között. Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter német hadiipari képviselők társaságában folytatott megbeszéléseket indiai látogatása során, melynek középpontjában egy esetleges – hat tengeralttjáró megépítésével kapcsolatos – együttműködés állt. A látogatás során a német ThyssenKrupp Marinesystems és az indiai Mazagon Dock Shipbuilders Ltd. cégek vezető képviselői közös szándéknyilatkozatot írtak alá. Ugyanakkor az évek óta húzódó tengeralttjáró-tender elnyerésére spanyol és dél-koreai cégek szintén eséllyel pályázhatnak. Narendra Modi kormánya az elmúlt években – a *Make in India* program keretében – kiemelt hangsúlyt fektetett a saját ipari kapacitások felfuttatására a védelmi iparon belül is. Ennek megfelelően projekt elnyerésének előfeltétele egy indiai ágazati partnerrel való együttműködés. A tender összértéke előzetes becslések alapján meghaladhatja az 5 milliárd eurót. Megvalósulása esetén a projekt lehet az első nagy lépés Németország és India katonai együttműködésének elmélyítésében.

Pistorius ezt megelőzően, a Mumbaiban folytatott megbeszélések során szorgalmazta, hogy Indiát a jövőben Ausztrália és Japán mintájára stratégiai partnerként kezeljék, ami nagyban megkönnyítené a jövőbeni hadiipari együttműködést. „*Számomra arról van szó, hogy megvizsgáljuk, hogy az eddigi korlátozások még mindig időszerte-e az előttiink álló kibívások fényében*” – jelentette ki Pistorius. A miniszter ezzel kapcsolatban példaként említette még Indonéziát, ahol korábban már járt. A jelenlegi német szabályozások szerint az Indiával és Indonéziával kötött fegyverüzletek nem csak előzetes törvényhozási jóváhagyáshoz kötöttek,

de politikailag is vitatottak. A sajtó képviselőinek nyilatkozva a szociáldemokrata politikus nem rejtette véka alá, hogy Berlin ázsiai szerepvállalása egyben reakció Kína magatartására is. Pistorius szerint Németországnak csökkentenie kell a Kínától való gazdasági függőségét, ezzel párhuzamosan pedig elmélyíteni a partnerséget Indonéziával és Indiával. A miniszter meglátása szerint a cél ezen kapcsolatok új, erősebb alapokra való helyezése.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Német diplomáciai charme-offenzíva Latin-Amerikában

Annalena Baerbock (Zöldek) szövetségi külügyminiszter a múlt hét folyamán Latin-Amerikába utazott, ahol hat nap alatt három ország öt városában járt. Útjának középpontjában, amelynek első szakaszán munkaerő – leginkább ápolói személyzet – toborzás céljából Hubertus Heil (SPD) szövetségi munkaügyi miniszter is vele tartott, a globális klímavédelem, a fenntartható és szilárd ellátási láncok és a békefolyamat előmozdítása álltak. A témáknak megfelelően Baerbock első latin-amerikai útja során számos, előzetesen nehéznek ígérkező, tárgyaláson vett részt hisz ezek az országok más szemmel tekintenek, mint az EU tagállamai az Ukrajnában zajló háborúra, valamint Kínára.

A külügyminiszter útja során többször hangsúlyozta, hogy Latin-Amerika és Európa természetes partnerei egymásnak és a térség nélkül nem lehet a klímaválságot megfékezni, így rendkívül fontos a partneri együttműködés ebben a kérdésben is. Többször kiállt emellett a szabályokon és emberi jogokon alapuló nemzetközi rendszer mellett, amelynek része Kolumbia mellett Panama és Brazília is – Németország stratégiai partnere és a G20 következő soros elnöke.

Baerbock ezen felül nyomatékosan a Mercosur kereskedelmi megállapodásról szóló tárgyalások lezárására szólított fel, azonban csak a kötelező szociális, fenntartható és ökológiai kritériumok hozzáadása után. Mint mondta, ezekben az időkben a Mercosur több, mint egy kereskedelmi megállapodás. *„Ez egyúttal geopolitikai válasz is valamennyi a demokrácia hozzáadott értékével kapcsolatos, társadalmunkban felmerülő kérdésre.”* - mondta a miniszter Kínára utalva.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Steinmeier államelnök aláírta a vitatott német választójogi törvényt

Életbe léphet a Bundestag méretének csökkentését célzó, Németországban heves vitákat kiváltó választójogi törvény azt követően, hogy Frank-Walter Steinmeier szövetségi államelnök aláírta azt. Sajtóértesülések szerint ezt megelőzően a Szövetségi Elnöki Hivatalban elsősorban alkotmányjogi szempontból vizsgálták meg a törvényt – Steinmeier szakértői pedig láthatólag ezen szempontrendszer alapján nem kívántak ellenvetésekkel élni. A törvény ezen a héten jelenik meg a Szövetségi Jogi Közlönyben, és ezután léphet hatályba.

Az SPD, a Zöldek, az FDP és néhány AfD-s képviselő szavazatával a választójogi reformot márciusban fogadta el a Bundestag, míg a CDU/CSU és a Baloldal képviselői ellene szavaztak. Az ellenzék képviselői csalódottan fogadták az államelnöki jóváhagyás hírért és továbbra is a Szövetségi Alkotmánybíróság által kívánják megvizsgáltatni a törvény hatályosságát. *„Sajnálom, hogy a szövetségi elnök nem használta ki a lehetőségeit, hogy egy tisztességes és alkotmányos választójogi törvény érdekében dolgozzon. Azonnal panaszt fogunk benyújtani az Alkotmánybíróságnál a koalíciós kormány ezen tiszteltlen törvénye és a választójognak ez ellen a manipulációja ellen.”* – jelentette ki Alexander Dobrindt, vezető CSU politikus.

A Bundestag kormánypárti többsége által megszavazott törvényjavaslat a mandátumok számát 630-ban határozza meg. Ha ezen a határon belül a pártok arányát nem sikerül kompenzációs mandátumokkal kiegyenlíteni, akkor azokban az egyéni választókerületekben nem kerülnek mandátumok kiosztásra, amelyeket egy párt a legkisebb különbséggel nyert meg. Ezt azt is jelentené, hogy csak azok a pártok jutnának egyéni mandátumhoz, amelyek egyúttal átlépték az 5%-os küszöböt is. Ezenkívül az alapmandátum-kitétel törlésre került, hiszen a reform a választókerületek szerepét csökkenti, nem is akarja ezért a regionálisan jól szereplő politikai erőket jutalmazni.

A CDU számára előnytelen lenne, ha az egyéni választókerületekben győztes jelöltjei nem jutnának mandátumhoz, hiszen a párt jelöltjei tradicionálisan erős helyi beágyazottsággal rendelkeznek, főleg vidéken. A CSU számára viszont akár egzisztenciális vészhelyzet is elő állhat: Ha a párt szövetségi szinten elbukik az ötszázalékos küszöbön, akkor a győztes bajor egyéni választókerületekben se jutna mandátumhoz. A Balpárt sem jutna be azonos eredménnyel a következő parlamentbe az alapmandátum-kitétel nélkül.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Több mint 13 ezren tüntettek a német kormány ellen

A rendőrség közlése szerint mintegy 13 ezren érkeztek szombaton a München melletti Erdingbe a „Megállj a fűtési ideológiának” jelszóval meghirdetett tüntetésre, amelyen a szövetségi kormány által tervezett, új épületenergetikai törvény ellen emeltek szót a résztvevők. A szervezők már a rendezvényt megelőzően is tartottak attól, hogy feszült hangulat lehet majd a demonstráción, hisz a szélsőjobb oldali AfD politikusai is felszólítottak az azon történő részvételre.

A főszónoka az eseménynek Markus Söder, bajor miniszterelnök és CSU-elnök volt, akit a tömeg egy része kifütyült és lemondásra szólított fel. Beszédében Söder élesen bírálta a jelzőlámpa-koalíció (SPD-Zöldek-FDP) törvénytervezetét és elmondta, hogy Berlinből alapvető bizalmatlanság érzékelhető a vidéki lakossággal szemben. Hangsúlyozta továbbá, hogy a klímavédelmet az emberekkel együtt kell előmozdítani, nem pedig ellenük. Rajta kívül felszólalt még a bajor FDP elnöke, Martin Hagen is, akit szintén kifütyültek, valamint a CSU-tól jobbra álló Szabad Választók (Freie Wähler) elnöke és bajor gazdasági miniszter, Hubert Aiwanger is. Az ő felszólalása aratta a legnagyobb elismerést a tüntetők között, jól mutatva, hogy mekkora potenciál rejlik a konzervatív témák – nem önös érdekből – történő képviselésében és a csalódott választók, protestszavazók megszólításában (bizonyos közvélemény-kutatásokban az AfD már a kancellárt adó SPD-t is megelőzi, nem csak a Zöldeket).

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Aktualitások

A Magyar-Német Intézet **részmunkaidős gyakornoki pozícióra** hirdet pályázatot felső vagy középfokú végzettséggel rendelkező fiataloknak, pályakezdőknek.

További részletekért kattintson az MCC [honlapjára](#).

A Magyar-Német Intézet vendégoktatója, **Dr. Alexander Grau 2023. június 15-én Békéscsabán** beszél arról, hogyan történhetett meg, hogy a moralitás a kortárs viták mindent uraló ideológiájává vált és hogy hogyan férnek össze ellentétes ideológiák a woke kapitalizmus címszavak alatt.

További részletekért és regisztrációért kattintson az MCC [honlapjára](#).

Prof. Dr. Ulrike Ackermann, Németország egyetlen szabadságkutatója **2023. június 27-én 17 órától** „Miért vitatott a szabadság fogalma a német közvéleményben?” címmel ad elő az **MCC Scruton Kávészóójában** a szabadság fogalmát érintő problémákról és azoknak lehetséges megoldásairól.

További részletekért és regisztrációért kattintson a Magyar-Német Intézet [honlapjára](#).

2023. augusztus 6-10. között Révfülöpön szervez közös **nyári tábort** a Magyar-Német Intézet és a Magyar-Német Baráti Társaság, amelyre a politika iránt érdeklődő, magyar és német fiatalok jelentkezését várják. A program keretében a magyar-német barátságot feldolgozó interaktív workshopokra és beszélgetésekre fog sor kerülni a teljes európai kontextus figyelembevételével. A szemináriumok nyelve német lesz.

További részletekért kattintson a Magyar-Német Intézet [honlapjára](#).

Cikk- és interjúajánló

Ausztria egyik legnagyobb hagyományokkal rendelkező pártja, az Osztrák Szociáldemokrata Párt (SPÖ) a múlt hét végén új elnököt választott, akinek feladata, hogy a pártot ismét a korábbi magasságokba emelje. Ehelyett óriási baklövéssel olyan hibát vétett, amelyhez hasonló nem fordult elő Ausztriában - mondta Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet igazgatója az Inforádióban.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson az Infostart [honlapjára](#).

A német GDP 0,3 százalékkal csökkent az év első negyedében az előző három hónaphoz képest. Mivel a tavalyi év utolsó negyedében szintén visszaesést regisztráltak, Európa legnagyobb gazdasága technikai recesszióba került. A részletekről Bauer Bence beszélt az Ultrahang műsorában.

A teljes interjú megtekintéséhez kattintson az [Ultrahang honlapjára](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu